

STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ

ČERVEN 2018 / ČÍSLO 70



SDH Starovičky - okrskové závody

Setkání jubilantů



Foto: Bc. Josef Janoušek

Úvodník

Vážený spoluobčaně, červen je měsícem tradičně spjatým s koncem školního roku a samozřejmě také s obdobím žáky a studenty netrpělivě očekávaným - počátkem letních prázdnin. Počasí, které můžeme letos charakterizovat v naší oblasti jako velmi suché a teplé, může být pro školáky příslibem pohody i během následujících měsíců, pro většinu dospělých je však velký deficit srážek spolu s vysokými teplotami velmi nepříjemný jak z pohledu pěstování zemědělských plodin i udržování okrasné zeleně, tak i pro jakoukoli běžnou pracovní činnost. Netypický průběh doby před letními prázdninami nejlépe charakterizuje skutečnost, že zemědělské plodiny nyní dozrávají s předstihem 14 – 21 dnů oproti běžným termínům. Jak se bude počasí během následujících měsíců dále vyvíjet a jestli nám připraví další překvapení, můžeme jen velmi těžce v současné době plně extrémů předpovídat i vzhledem ke skutečnosti, že některé oblasti naší republiky byly naopak ve stejném období postiženy záplavami způsobenými silnými přívalovými dešti. Tento přírůbek s počasím můžeme použít i pro stávající nestandardní situaci v investičních akcích letošního roku. Velmi zřídka se při současném přebytku nabídek stavebních prací stává, že mají stavební firmy volnou kapacitu pro realizaci požadovaných prací a pokud se tak stane, termíny pro provedení prací je velmi těžké spojit se lhůtami výběrových řízení či dotačních podmínek. Podobná situace je i u poskytovatelů dotací, kdy jsou některé projekty změnou metodiky hodnocení parametrů dotace pro malé obce prakticky nedostupné. Obecný nedostatek pracovní síly se pak projevuje většinou v posunech dohodnutých termínů, případně změnách prací a dodaných materiálů a s tím spojenou snahou o zkrácení doby realizace. Veškerá tato problematika znamená většinou nižší kvalitu prací a navýšení administrace akcí nebo jejich časové náročnosti. Standardní průběh realizovaných akcí je tedy spíše výjimkou – mohu se samozřejmě mýlit a je možné, že pouze zobecňuji podněty, které ostatní vnímají jinak. Přesto bych rád přál nám všem, abychom prožívali co možná nejdéle období, které má běžný, ustálený a příjemný průběh ve všech oblastech.

Vladimír Drbola, starosta obce



Dotace

1. Obec Starovičky obdržela dotaci z Programu rozvoje venkova JmK na vybudování přístřešku a vydláždění plochy dvora obchodu Můj Obchod – Potraviny U Tomků. Jedná se o projekt „**Starovičky – vybudování zázemí obchodu**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 515 tis. Kč, obdržená dotace 250 tis. Kč, tj. 49 % nákladů.
2. Obec Starovičky obdržela dotaci z Programu rozvoje venkova JmK na obnovu stávajícího nábytkového vybavení místní knihovny. Jedná se o projekt „**Starovičky – obnova vybavení knihovny**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 100 tis. Kč, obdržená dotace 50 tis. Kč, tj. 50 % nákladů.
3. Obec Starovičky obdržela dotaci z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro

místní rozvoj na rekonstrukci hřiště na malou kopanou za kabinami. Jedná se o projekt „**Starovičky rádi sportují, na nové hřiště sprintují**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 2 468 tis. Kč, obdržená dotace 1 694 tis. Kč, tj. 69 % nákladů.

4. Obec Starovičky prozatím nezískala dotaci, ale je na pozici náhradníka pro získání dotace z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj na vybudování hřiště pro streetwork a parkour. Jedná se o projekt „**Workout a parkour hřiště, nejlepší cvičiště**“. Žadatel: Obec Starovičky, investiční projekt 627 tis. Kč, požadovaná dotace 400 tis. Kč, tj. 64 % nákladů.
5. Obec Starovičky nezískala dotaci z Programu rozvoje venkova JmK na dokončení rekonstrukce hasičské zbrojnice v rámci akce „**Starovičky – rekonstrukce hasičské zbrojnice 2018**“. Projekt ve výši 1 196 tis. Kč bude obec realizovat pouze z vlastních zdrojů.
6. Tělovýchovná jednota Starovičky z.s. nezískala dotaci z programu Podpora sportu v Jihomoravském kraji na zateplení objektu sportovních kabin a výměnu plynového kotle v rámci akce „**Starovičky – realizace energetických úspor sportovních kabin**“. Část obsahu projektu týkající se výměny plynového kotle a ohříváče teplé užitkové vody bude realizován prostřednictvím obce pouze z vlastních zdrojů.

Oslavy osvobození

V neděli 6. května proběhla, pro naši obec v netradičním termínu, vzpomínková akce k 73. výročí osvobození Československa od fašismu. Akce se zúčastnili členové klubů vojenské historie – KVH Kentaur, Klub Rudé armády, KVH Litava a KVH Starovičky a nově také členové motokářského klubu Noční vlci Europe MC, kteří přijeli v počtu cca 130 účastníků. Právě jejich harmonogramu průjezdu Českou republikou do Berlína byl přizpůsoben termín celé akce. Návštěvníci oslav osvobození měli možnost prohlídky historických vozidel, se kterými přijeli členové KVH, největší pozornosti se však těšily 3 ks těžké vojenské pásové techniky, kterou prezentoval p. Pavel Horáček z Velkých Pavlovic se syny Martinem a Pavlem. Vyvrcholením akce pak byl pietní akt za účasti ataše generálního konzula Ruské federace, představitelů Českého svazu bojovníků za svobodu, válečných veteránů i všech dalších účastníků akce.



Foto: Bc. Josef Janoušek

Zateplení budovy obecního úřadu

Počátkem měsíce června byla dokončena za využití podpory Operačního programu životní prostředí akce „Zateplení objektu obecního úřadu Starovičky“, při které byly realizovány navíc mimo projektem podpořeného zateplení fasády, výměny oken, dveří a vrat a střechy dílny také další stavební práce hrazené pouze z vlastních zdrojů obce - zrušení sklepa pod dílnami OÚ, osazení nové podlahy dílen z drátobetónu a montáž klimatizace v kancelářích. Práce provedl David Poláček – Provádění staveb, Starovičky.

Rekonstrukce víceúčelového hřiště ve sportovním areálu

V měsíci květnu bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele akce „Chceme skákat jako Juška“. Nejvýhodnější nabídku z celkového počtu 3 uchazečů předložila firma Gelpo s.r.o. Uherský Brod. Závazný termín dokončení díla je 31.8.2018, cena včetně DPH činí 2659 tis. Kč. Realizací akce bude rekonstrukce stávajícího tenisového kurtu - provedení povrchu umělé trávy, osvětlení plochy, oplocení, dodávka mobiliáře a vybudování dráhy a doskočistiště pro skok daleký.

Rekonstrukce hřiště na malou kopanou

V měsíci březnu bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele akce „Chceme skákat jako Juška“. Nejvýhodnější nabídku z celkového počtu 3 uchazečů předložila firma Pavlacký s.r.o. Luhačovice. Závazný termín dokončení díla je 31.8.2018, cena včetně DPH činí 2773 tis. Kč. Realizací akce bude rekonstrukce stávajícího travnatého hřiště za kabinami - provedení povrchu umělé trávy, oplocení a osvětlení plochy.

Rekonstrukce budovy hasičské zbrojnice

V měsíci květnu bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele akce „Starovičky – rekonstrukce hasičské zbrojnice 2018“. Nejvýhodnější nabídku z celkového počtu 5 uchazečů předložil Ing. Ladislav Klecandr, stavitel, Starovičky. Závazný termín dokončení díla je 20.9.2018, cena včetně DPH činí 1 196 tis. Kč. Realizací akce bude dílčí rekonstrukce hasičské zbrojnice, při které bude provedena výměna oken a dveří, vybudování šatny a sociálního zařízení v podkroví budovy a venkovní zateplené fasády.

Vodovod v ulici Vinařská

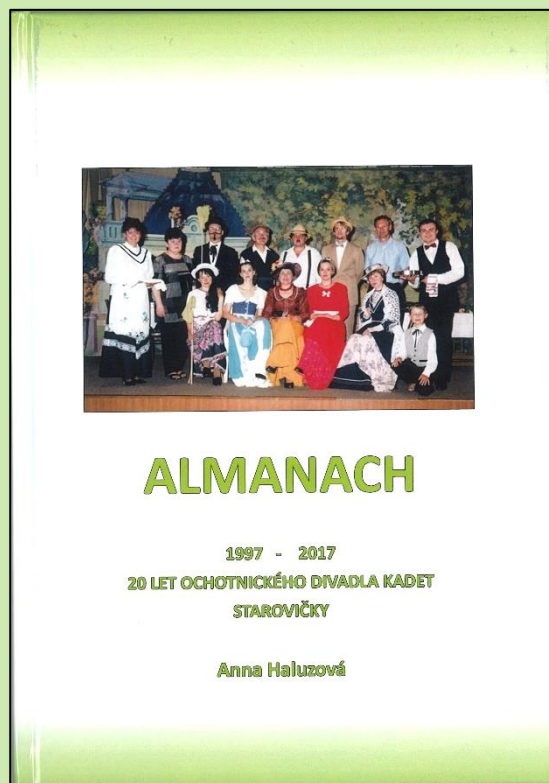
V měsíci květnu bylo provedeno výběrové řízení na zhotovitele akce „Starovičky: vodovod v ulici Nad kostelem“. Nejvýhodnější nabídku z počtu 2 uchazečů předložila firma Inženýrské stavby, s.r.o. Hodonín. Závazný termín dokončení díla je 20.8.2018, cena včetně DPH činí 902 tis. Kč. Realizací akce bude vybudování nového vodovodního řadu pro napojení lokality rodinných domů a sklepů.

Digitalizace kronik

V měsíci červnu byla provedena digitalizace kronik obce a školních kronik. Jedná se celkem o 3 ks kronik obce Starovičky z období 1927 – 2012 a 4 ks školních kronik Starovičky z období 1879 – 1976. Po provedení bezkontaktní digitalizace, součástí které bude také indexace pro snazší ovládání a vyhledávání jednotlivých kapitol, budou kroniky umístěny na webu obce pro využití širokou veřejností. Práce provedla firma DigiPaper s.r.o. Hradec Králové.

Kniha o historii divadelního souboru Kadet

V měsíci květnu byla vydána kniha „Almanach“ autorky Anny Haluzové, která popisuje historii amatérské divadelní činnosti ve Starovičkách s důrazem na činnost místního divadelního souboru Kadet. Kniha podrobně líčí činnost souboru, členskou základnu i jednotlivá představení a je doplněna bohatou fotodokumentací. Dílo je vyhotoveno v šité vazbě, bylo vydáno v nákladu 250 ks, prodejní dotovaná cena činí 250 Kč a je jej možno zakoupit v kanceláři obce Starovičky. Obec Starovičky tímto děkuje p. Haluzové za vytvoření knihy, která je ve své podstatě obrazem činnosti občanů obce Starovičky v představené oblasti kultury i všem, kteří se na jejím vydání jakýmkoli způsobem podíleli.



Odpady z obalů – separované odpady

Na základě výkazu za 1. čtvrtletí roku 2018 společnosti EKO-KOM, a.s. – autorizované obalové společnosti, která provozuje celorepublikový systém zajišťující třídění, recyklaci a využití obalového odpadu, můžeme prezentovat přehled množství tříděných odpadů a odměny, které obec Starovičky dostává za období leden – březen 2018.

Papír - množství 4,280 t, odměna 4 198,39 Kč
Plast - množství 2,470 t, odměna 13 379,50 Kč
Sklo - množství 3,640 t, odměna 3 891,89 Kč
Kovy - množství 5,335 t, odměna 917,62 Kč
Nápojový karton - množství 0,100 t, odměna 539,00 Kč

Celkem obec Starovičky odevzdala v období leden – březen 2018 k dalšímu zpracování odpad v množství **15,825 t**, celková obdržená odměna činí **22 926,40 Kč**.

(VD)

Usnesení č. 24/2018
ze zasedání Zastupitelstva obce Starovičky,
konaného dne 9. 5. 2018 v 19:00 hod.
v zasedací místnosti OÚ Starovičky

1. ZO **schvaluje** ověřovatele zápisu, program jednání, zápis a usnesení z minulého zasedání.
2. ZO **schvaluje** Rozpočtové opatření č. 2/2018.
3. a) ZO **schvaluje** provedení stavebních prací na akci „Starovičky – rekonstrukce hasičské zbrojnice 2018“. ZO schvaluje výsledek výběrového řízení a dodavatele, dále schvaluje návrh smlouvy o dílo s firmou Ing. Ladislav Klecandr stavitel, IČ: 48879436 s cenou 988 689,- bez DPH. ZO **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
b) ZO **schvaluje** provedení stavebních prací na akci „Starovičky – vodovod v ulici Nad kostelem“. ZO schvaluje výsledek výběrového řízení a dodavatele, dále schvaluje návrh smlouvy o dílo s firmou Inženýrské stavby Hodonín s.r.o., IČ: 46983309 s výslednou cenou 745 610,- Kč bez DPH. ZO **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
c) ZO **schvaluje** provedení prací na akci „Starovičky rádi sportují, na nové hřiště sprintují“. ZO **schvaluje** výsledek výběrového řízení a dodavatele, dále schvaluje návrh smlouvy o dílo s firmou Pavlacký s.r.o., Luhačovice, IČ: 63472902 s výslednou cenou 2 773 348,- Kč vč. DPH. ZO **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
d) ZO **schvaluje** provedení prací na akci „Chceme skákat jako Juška“. ZO schvaluje výsledek výběrového řízení a dodavatele, dále **schvaluje** návrh smlouvy o dílo s firmou GELPO s.r.o., Uherský Brod, IČ: 2937035 s výslednou cenou 2 659 083,- Kč vč. DPH. ZO **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
4. ZO **schvaluje** Dodatek č. 1 smlouvy o dílo – zateplení budovy OÚ a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
5. Bod **odložen** do příštího zasedání ZO.
6. ZO **schvaluje** Dodatek smlouvy č. 2 ke Smlouvě o zajištění služeb pro Českou poštu, s.p. číslo 982602000000-0055/2016 a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
7. a) ZO **schvaluje** Smlouvu č.: 1030041434/002 o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene. Jedná se o zřízení věcného břemene na pozemku parc. č. 44 na LV č. 10001 za účelem umístění distribuční soustavy – kabel NN pod názvem „Starovičky, DP-k.NN Strnad. Věcné břemeno bude zřízeno úplatně, a to za jednorázovou náhradu v celkové výši 2900,- Kč a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
b) ZO **schvaluje** nové znění Smlouvy o zřízení práva odpovídajícímu věcnému břemenu práva vstupu a vjezdu přes pozemek ve vlastnictví obce Starovičky, které spočívá v povinnosti strpět umístění, provoz, údržbu a opravy vybudování sjezdu ze silnice II/425 přes část pozemku KN p.č. 846/38 ve vlastnictví obce Starovičky vymezené geometrickým plánem č. 717-27/2017 na pozemek p.č. 846/47. V novém znění smlouvy se stávají povinným i pozemky. Právo vstupu a vjezdu na a přes povinné pozemky platí i pro zákazníky/klienty areálu firmy V.R.T. – SŘECHY, s.r.o. se sídlem Starovičky 342. Věcné břemeno se zřizuje za úplatu jednorázově ve výši 50,- Kč včetně DPH. Tímto se ruší stávající smlouva schválená dne 14.12.2017 a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy.
8. ZO **schvaluje** Smlouvu o zřízení pověření (DPO – data protection officer) pro ochranu osobních údajů dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále jen „Nařízení GDPR“) uzavřenou s Dobrovolným svazkem obcí Mikroregion Hustopečsko, Hustopeče, IČ: 00283193. Předmětem této smlouvy je závazek DSO vykonávat funkci pověřence pro ochranu osobních údajů pro obec a jí zřízené organizace podle Nařízení GDPR a **pověřuje** starostu podpisem této smlouvy. Dále ZO **schvaluje** Spisový řád obce Starovičky, Pracovní řád obecního úřadu Starovičky, Organizační řád obecního úřadu Starovičky a Směrnici pro ochranu osobních údajů.
9. ZO **schvaluje** Dodatek č. 3 ke smlouvě č. 08017291 o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu životního prostředí, jedná se o změnu bankovního účtu a **pověřuje** starostem podpisem.
10. ZO **bere na vědomí** stávající Plán financování obnovy kanalizace.
11. ZO **schvaluje** Závěrečný účet obce Starovičky za rok 2017 s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením obce bez výhrad, nebyly zjištěny chyby a nedostatky, kromě chyb a nedostatků zjištěných při dílčích přezkoumáních, které byly již napraveny.
12. ZO **schvaluje** účetní závěrku za rok 2017 organizace Základní škola a Mateřská škola Starovičky, okres Břeclav, příspěvková organizace, IČO: 70914320 včetně výsledku hospodaření.
13. ZO **schvaluje** účetní závěrku za rok 2017 včetně výsledku hospodaření obce Starovičky, IČO 283592 za účetní období 2017 sestavenou ke dni 31.12.2017.
14. a) ZO **bere na vědomí** zrušení Smlouvy o smlouvě budoucí na zřízení věcného břemene č. 1030040303/001, schválená zastupitelstvem dne 24.10.2017.
b) ZO **bere na vědomí** opatrovníka Obec Starovičky, se sídlem Starovičky 43, zastoupena starostou obce předpokládaným dědicům doposud pozemkovému úřadu neznámého pobytu po zemřelých v řízení probíhajících pozemkových úprav v obci Starovičky.
c) ZO **souhlasí** s vybudováním zpevněné plochy o rozměrech 5x3 m před rodinným domem č.p. 45 na vlastní náklady majitele RD.
d) ZO **schvaluje** Plán rozvoje sportu obce Starovičky na období 2017-2025.

Odpadové hospodářství

Svoz odpadu	svoz bioodpadu
červenec	
úterý 3. 7. 2018	středa 4. 7. 2018
středa 18. 7. 2018	čtvrtek 19. 7. 2018
srpen	
středa 1. 8. 2018	čtvrtek 2. 8. 2018
středa 15. 8. 2018	čtvrtek 16. 8. 2018
středa 29. 8. 2018	čtvrtek 30. 8. 2018



Foto: Škola v přírodě

Rej čarodějnic

Tak nás opět nedostali. 30. duben je svátek čarodějnic a i my nejmenší jsme si na čarodějnice a malé čaroděje zahráli. Kouzlili jsme, tvořili jsme, házeli koštětem, přeskakovali přes oheň, hledali jsme havěť v trávě a s dobrým větrem jsme se na závěr proletěli po obci. Zastávka byla jako každý rok v Jednotě, na obecním úřadě i v obchodě U Tomků. Všude nás rádi viděli, dokonce nás zdravili i řidiči aut jedoucí právě kolem, troubením.

Vystoupení na setkání rodáků

Dědo, dědo, babičko, ať vám slouží zdravíčko.....

Tak začínalo naše vystoupení plné tance a legrace pro naše rodáky. 12. 5. 2018 jsme se všichni sešli v kulturním domě a prožili s jubilanty jejich slavnostní den. Naši předškoláci si zahráli na "babušky", "gentlemany" a tanečníky twistu. Divákům děti připomněly staré dobré časy jejich mládí.

Návštěva místní hasičky

"Budu hasičem", s tímto prohlášením jsme odcházeli z návštěvy místní hasičské zbrojnice, kterou nám umožnil pan Novák. Ukázal dětem vybavenost aut, seznámil nás s prací hasiče. Děti si vyzkoušely hasičskou helmu, kabát, podívaly se do hasičského auta. Nechybělo ani spuštění houkačky, z čehož měly všichni ohromnou radost. Děkujeme panu Novákovi za ochotu a trpělivost a přejeme úspěchy v soutěžích a co nejméně výjezdů k požárům.



Koloběžkové dopoledne

Minulý týden jsme v Zelené třídě otevřeli téma - Jedu, pluji,

letím, bezpečně se vrátím. Podle názvu je již patrné, že se jedná o oblast dopravy a bezpečnosti. Během týdne si děti osvojovaly nové poznatky a zajímavosti. Malovaly, poznávaly dopravní značky, prostředky, vyráběly si řidičské průkazy, stavěly křižovatky, řešily různé dopravní situace z pohledu chodců i řidičů. Na vycházkách si procvičovaly pravidla chůze po chodníku i po okraji komunikací. Získané vědomosti a dovednosti využily na akci nazvané "KOLOBĚŽKÁDA", kde plnily připravené úkoly. Prvním z nich byla jízda zručnosti, dále správné přecházení přes vozovku a tím posledním dodržování dopravních předpisů v připravené křižovatce. Za každý správně splněný úkol dostaly odměnu - diplom, reflexní nálepku pro chodce a sladkost.

Oslava Dne dětí

Autobus, město Hustopeče, semaforey, koně, lamy, klokani, kočky, psi, kozy, krávy a oslíci.... To vše jsme zažili na krásném slunečném výletě ku příležitosti Mezinárodního dne dětí na ranči Valkýra. Parádní zážitky jsme ukončili svíčkou na obědě a nanukovým dortem. A to nebude ještě všechno, doma nás čeká další oslava.... aspoň doufáme.



Zápis do mateřské školy

K zápisu do mateřské školy pro příští školní rok, který proběhl 14. 5., se přihlásilo 10 dětí a všechny byly přijaty.

Konec školního roku

Už se to blíží. Uteklo to jako voda a budou tu letní prázdniny, na které se všichni moc těšíme. Kromě rodičů. Provoz školky



Foto: Škola v přírodě



bude prvních 14 dní. Poslední týden v červnu nás čeká školní výlet do ZOO Hodonín, rozloučení s předškoláky a jejich pasování na školáky. Pak už si budeme užívat odpočinku, vody, sluníčka, výlety. Krásné prázdniny dětem a klidný odpočinek a nové síly do příštího školního roku pro paní učitelky. **(PN)**

Den dětí

Na tento významný den jsme pro děti měli nachystanou malou letní olympiádu. Avšak z důvodu vysokých úmorných teplot a sálajícího slunce jsme raději zvolili společné hry ve stínu, zpěv s doprovodem kytary a osvěžení sladkou zmrzlinou. **(Baj)**

Čarodějnická výuka

30. dubna jsme přizpůsobili první dvě vyučovací hodiny oslavám lidového svátku - filipojakubské noci, neboli pálení čarodějnic.

V prostorách tělocvičny bylo pro děti připraveno pět disciplín - prolézání obří pavučinou, házení havěti do čarodějného klobouku, štafeta s čarodějnickými kostýmy a trefování míčku pomocí koštěte do úst čarodějnice. Po splnění všech úkolů jsme vyhlásili dvě vítězky, které si vedly v disciplínách jako opravdové čarodějky.

Další výuka probíhala odděleně ve třídách. Žáci si procvičovali probírané učivo pomocí tematických pracovních listů a ze tříd se ozývaly i příhodné písničky, např. Pět ježibab. **(kolektiv ZŠ)**



Den Země

Den Země jsme si letos připomněli s předstihem 19. 4. v Ekocentru Velké Pavlovice. Naši žáci utvořili družstva Větrníků, Ohniváků a Vodníků a s velkou chutí se pustili do plnění úkolů na třinácti stanovištích. Za splnění úkolů z oblasti přírodovědné, globální a environmentální výchovy děti získávaly kódy, které vedly k rozluštění tajenky. Žáci byli chváleni nejen za předvedené vědomosti, ale také za vzájemnou toleranci a týmovou spolupráci, a tak všechny tři družstva zdárně vyluštila tajenku - poselství uchovávat naši Zemi nejen pro sebe, ale i další generace. Téma Den Země jsme dále v rámci školní výuky rozvíjeli ve všech ročnících i po tomto výchovném programu. **(kolektiv ZŠ)**



Projekt lidské tělo

Měsíc květen v prvouce u žáků první třídy patřil dlouhodobému projektu o lidském těle. Nejprve jsme si společně postavili myšlenkovou mapu a povídali si, co je důležité pro udržení zdraví a co zahrnujeme do zdravého životního stylu. Při obkreslení postavy spolužáka každá skupinka popisovala známé části lidského těla, společně jsme si je pak doplnili či upřesnili. Lidské smysly jsme si nejen popsali, ale také prakticky vyzkoušeli hmat a chuť. Společně jsme se změřili a zvažili, také jsme měřili svou sílu – zjištěné hodnoty jsme porovnávali. V rámci komunikační výchovy jsme si zahráli role lékaře a pacienta, který má v ordinaci popsat, co a kde ho bolí. Z našich výstupních pracovních listů si každý žák vytvořil knihu Lidské tělo. **(Baj)**

Den matek

Na druhou květnou neděli připadá Den matek. V první třídě

jsme se tímto tématem zabývali celý týden. V komunikačním kruhu jsme si povídali, co která maminka dělá, s čím dětem pomáhá. Maminky jsme si navzájem představili metodu pětístku, výtvarně zpracovávali jejich portréty a postavy. Četli jsme s tímto motivem básničky a výchovné příběhy. Pro maminky jsme vyráběli malé dárečky- přáníčka s psaným textem a zápich do květináče ve tvaru srdce.



Divadelní představení

První třída 31.5. zhlédla představení divadelního souboru Šikuly, který působí při Základní škole Komenského v Hustopečích. Účinkující z řad žáků vždy mile překvapí svými hereckými výkony, nyní si pro nás přichystali dvě pohádky MEDVÍDEK PŮ A JEHO PŘÁTELE a BOTY Z POHÁDKOVÉ LHOTY. (Baj)

Plavecké závody - Hustopeče

15.5.2018 jsme jeli s celou druhou a třetí třídou podpořit naše spolužačky Kristýnu Krčkovou, Karolínu Tihlářovou a Karolínu Povolnou na plavecké závody do Hustopečí. Celkem zde byli žáci z pěti okresů a jen v dívčí kategorii závodilo 53 zákyň ze 3. ročníků.

Dívky se umístily na 27. (Kristýnka), 30. (Karolínka Povolná) a 52. (Karolínka Tihlářová) místě. Všechny tři uplavaly jednu délku bazénu pod jednu minutu, což považujeme za velký úspěch. Ve štafetovém závodě jsme spojily Karolínu Povolnou a Kristýnu Krčkovou s hochy ze základní školy z Ivaně. Závod dokončili na 9. místě z 26 závodních družstev.

Ostatní spolužáci z naší třídy všem drželi pěsti a povzbuzovali naše plavkyně. Dívky dostaly sladkou odměnu a pochvalu za reprezentaci ZŠ Starovičky. (Šeb)

Moje první třída

I když jsem během studia Masarykovy univerzity již nějaké pedagogické zkušenosti nasbírala, poprvé jsem si roli třídní učitelky vyzkoušela až letošní uplynulý školní rok. První měsíce jsem si zvykala na žáky stejně jako oni na mě. Postupem času jsem přišla na to, že lepší třídu jsem si nemohla



přát. Všechny 13 dětí mám opravdu velmi ráda a vždy na ně budu vzpomínat jako na svoji 1. třídu. Možná, že až budou jednou dospělí, vzpomenou si i oni na mě. (Šeb)

Škola v přírodě

Škola v přírodě představuje jednu z tradičních forem výuky a výchovného působení školy na žáky. Původně byly školy v přírodě pořádány především jako ozdravné akce pro zotavení žáků z lokalit se zhoršenými podmínkami životního prostředí. Školy v přírodě mají pro děti velký význam z hlediska zdravotního i výchovně vzdělávacího.

Zdravotní a rekreační význam

- Žáci tráví značnou část dne ve zdravém přírodním prostředí, otužují se. Dostatek aktivního pohybu na čerstvém vzduchu zvyšuje jejich tělesnou zdatnost.
- Škola v přírodě přispívá k upevnění správných hygienických návyků
- Děti si odpočinou od zaběhnutého stereotypu všedních školních dní, odpoutají se od každodenních starostí, či případných rodinných problémů a prožijí nevšední zážitky v kolektivu svých kamarádů.

Vzdělávací a výchovný význam

- Žáci poznávají nové prostředí, seznamují se s ním, poznávají nová místa, přírodní ekosystémy a organismy, které v nich žijí.
- Prohlubuje se smyslové vnímání přírody, rozvíjí se správný vztah k životnímu prostředí, estetické a etické citění.
- Výběrem aktivit a širokou nabídkou činností přispíváme k uspokojení sociálních potřeb, rozvíjíme tvořivost a podporujeme samostatnost žáků, žáci se učí vzájemné pomoci a toleranci.
- Pobyt napomáhá při vytváření a prohlubování dobrých vztahů mezi dětmi.

Škola v přírodě umožní učitelům žáky lépe poznat a vytvořit si přesnější obrázek o kolektivu i o jednotlivých osobnostech, liberálnější vztah mezi učitelem a žákem pozitivně ovlivňuje další práci s třídním kolektivem ve škole.

Letos jsme se zúčastnili školy v přírodě v nádherném prostředí RS Vápenky, které leží na úpatí Velké Javořiny (970 m) - nejvyššího bodu Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty na samém pomezí Horňácka v katastru obce Nová Lhota v termínu 4.6. – 8.6. Toto malebné místo je vyhledáváno všemi, kteří mají rádi přírodu a turistiku a k těmto lidem se řadíme i my. Každý den jsme si užívali mnoho legrace ať už při poznávacích či sportovních a pohybových aktivitách, které pro žáky připravily paní učitelky a vychovatelky. Počasí nám přálo, a tak jsme mohli trávit co nejvíce času venku. Byli jsme nadšení prostředím, ubytováním i stravou. V mnoha věcech jsme museli spoléhat sami na sebe a starat se o svoje věci. Důležité také bylo, že tentokrát děti nevezly z domu mobily, na které si stejně žádný během pobytu ani nevzpomněl. Zjistili jsme, že se nakonec bez mobilu klidně obejdeme. Školu v přírodě jsme si všichni krásně užili. (Wal)

Pozn. Fotografie ze ŠvP na stránkách školy:
www.zs-msstarovicky.cz

Ohlédnutí za družinovým rokem

Začátkem školního roku jsme se společně s dětmi dohodli na celoroční hře „Cesta kolem světa“, se kterou jsme poznávali různé části naší "modré planety". Poznání nespočívalo jen u teoretické části, ale také u praktické, kdy jsme se snažili poznat svět vyráběním, kreslením i malováním. Cílem této hry bylo rozvíjet a podporovat kulturní rozmanitost pomocí

příkladů, zdokonalit se v ICT technologii (získat a zpracovat informace), ale nejdůležitějším předpokladem této hry byla práce ve skupině a hodnocení druhých prací a sebehodnocení. Tyto činnosti samozřejmě gradovaly na škole v přírodě, která byla tematicky pojata také jako poznávání různých kontinentů a zemí, pojmenovaná Letem, světem.

Činnost ve školní družině se lišila podle období, počasí a věku dětí. Při vhodném počasí jsme trávili čas na hřišti, kde nejoblíbenější hrou byla „Vybíjená“. Proběhlo i několik akcí například „Masopustní karneval“, Mikuláš, Den matek a další... V průběhu všech aktivit se děti učili základům slušného a společenského chování, komunikaci a vztahům v kolektivu, respektu k ostatním dětem i dospělým a rozvíjení dalších schopností potřebné pro běžný život ve společnosti.

(Fra)



Konec školního roku

30. červen není vyznačen v kalendáři jako státní svátek, ani jako významný den, ale trůfám si říct, že pro všechny žáky,

kterí chodí do školy, je tento den každoročně téměř tím nejdůležitějším dnem v roce a na tento den se ve velké většině těší hned od 1. září. 😊 Tímto dnem pro nás všechny ve škole končí nejen měsíc červen, ale i celý školní rok. Deset měsíců jsme se denně společně setkávali ve škole, kdy se vyučující snažili co nejlépe předat žákům vědomosti a poznatky a naopak žáci se dle svých možností snažili tyto informace přijímat a vstřebávat. Kromě učení jsme si ve škole užili samozřejmě i spoustu legrace a zábavy při různých společných akcích a vystoupeních. Ovšem všechno jednou končí a skončil i školní rok 2017/2018. Vysvědčení byla rozdána, a tak hurá na prázdniny.

Tento školní rok jsme se také naposledy setkávali s pěti žáky 5. ročníku, kteří přechází na 2. stupeň do okolních škol. Chtěla bych jim za všechny popřát, aby se jim v nové škole dařilo minimálně tak dobře jako u nás.

Za celý kolektiv přeji všem krásné prázdniny plné sluníčka, pohody a nezapomenutelných zážitků.

(Wal)



Z NAŠÍ FARNOSTI

Vážení čtenáři červnového Zpravodaje, dovolím si jen krátce přiblížit, něco málo z toho, co jsme během měsíce května a června v naší farnosti prožívali. V úterý – 8. 5. jsme u nás přivítali poutní zájezd z Vysokých Popovic. Byl to plný autobus lidí všech věkových kategorií od nejstarších po děti. Vedl je jejich pan farář, který kdysi sloužil také v Babicích, osudové farnosti našeho P. Václava Drboly. Měli naplánován zájezd po našem regionu a Starovičky – jeho rodiště nemohli minout. Poklonili se jeho památce u busty a v našem kostelíku pan děkan P. Jan Nekuda



spolu s jejich knězem a jáhnem v 8.30 sloužili mši svatou. Měli také svou varhanici, zpěváka, ministranty ba dokonce děvčata – ministrantky. Prožili jsme s nimi nejen krásnou mši sv., ale také hezké chvíle. Měli sice naspěch, aby stihali, co si naplánovali. To jim však nebránilo, aby si neprohlédli náš kostel, který se jim velmi líbil. Nazvali ho milým a útulným, což pro nás domácí není nic nového. My ho také milujeme a zdá se nám být tím nejkrásnějším, možná právě proto, že je tak malý a prostý. Ostatně to slyšíme vždycky, když se někdo zastaví jen tak, anebo přijede na mši. Jedna paní z tohoto zájezdu si pořizovala fotografie a také mě nějakou ochotně poslala. Ubezpečila nás, že se sem určitě někdy vrátí. Tolik se jí tu líbilo.

KVĚTNEM POČÍNAJE SE NÁŠ KOSTEL KAŽDODENNĚ OTEVÍRÁ.

HOD BOŽÍ SVATODUŠNÍ – 20. 5. byl pro naši farnost obzvlášť svátečním. Nejenže je svátek seslání Ducha Svatého jedním ze tří největších křesťanských svátků. My jsme měli dětskou mši, ale především také po třech letech byla udělena svátost 1. SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ čtyřem chlapcům. Jsou to: MATYÁŠ PLESKAČ, VOJTĚCH HAVLÍK, VÍT KRŮZA, ŠIMON VÁCHA. Byla to nádherná slavnostní mše, na které



bylo přítomno přes sto lidí. Svátečně ustrojené děti s panem děkanem vcházely do kostela průvodem za doprovodu překrásné hudby, která se linula z kůru. Na varhany hrál pan Robert Zeman a na trubku ho doprovázel pan Miroslav Brůček. Žalmy zpíval výborně jeho teprve čtrnáctiletý syn také Miroslav, který je už dnes opravdovým zpěvákem s krásným hlasem. Další hudební částí byla zase jiná hudba a zpěv moderně pojatý, kde se přidala manželka pana Brůčka Eliška se svou sestrou. Na závěr všechny děti, co v kostele byly, a že jich bylo přes dvacet, si s našimi oslavenci zazpívaly za kytarového a klávesového doprovodu manželů Brůčkových společně píseň: PŘIDEJ PLAMEN K PLAMENI A SRDCE NA DLANI.....Bylo to úžasné a dojemné. Slzy se leskly v očích mnohých z nás. Následovalo focení v pěkném, zeleném prostředí za kostelem. I počasí bylo dáno nádherné. Kdož ví, kdy zase prožijeme u nás tuto slavnost. Není tomu tak, jako když jsme byli dětmi my. Tehdy to byla každoroční pravidelná slavnost. V roce 2015 se u nás konala po dlouhých osmi letech. Bohužel z tehdejších čtyř dětí zůstal dodnes věrný pouze KRYŠTOF PLESKAČ. Kolik jich zůstane věrných z těchto čtyř? My chceme věřit a doufat, že všichni. Vždyť přece křesťanský život je velmi obohacující a naplňující. Mnozí to však nevědí a jsou o tento dar ochuzeni a to je velká škoda. Přitom děti ke křtu rodiče přinesou docela dost a slibují věrnost, ale nepokračují...



V sobotu 9. 6. se v Hustopečích konala již tradiční **DĚKANÁDA**. Pravidelně se této velké akce zúčastňují děti z naší farnosti v doprovodu obětavé paní Lenky Krůzové a jejího manžela. Ani letos tomu nebylo jinak. Pozvání na tuto velkou akci využily tyto naše děti: VÍTA a MARTÍNEK KRŮZOVÍ, VOJTA HAVLÍK, LUKÁŠEK ZEMAN, MATYÁŠ PLESKAČ a ŠIMON VÁCHA se svým kamarádem DOMINIKEM. Byli jsme se podívat alespoň na zahájení, které vždycky stojí za to. Ani letos nás nezklamalo. Hymna letošní Děckanády byla opět velmi emotivní i co se pohybu týče. Neodolali jsme se také připojit, jenže náš pamatovák na rychlý pohyb rukou a rychlý text poněkud za dětmi pokulhával, tak jsme to po chvíli raději vzdali. Co se dá dělat! Mládí je mládí, no a my jsme přece mladí už jednou byli, (jenže opravdu dávno). Takže pro nás platí přísloví: Stáří na svá místa. Letos bylo 14 stanovišť, kde děti postupně plnily úkoly. Jednotlivé splněné úkoly v podobě korálku navlékaly a ukládaly do batůžků, který každé dítě obdrželo při zaregistrování. V poledne si pochutnaly na výborném řízku a celou akci zakončily



Fotky: Lenka Krůzová

jak jinak, než dětskou mši svatou, která také vždycky stojí za to. Letošního klání se zúčastnilo 140 dětí a 50 dospělých, kteří fungovali částečně jako vedoucí skupinek, nebo na stanovištích a také při zajišťování chodu celé této náročné akce. Nemělo to chybu. Takže DĚKANÁDO! Zase určitě za rok nashledanou!!!

Anna Haluzová

Nahlédnutí ke Kadetům

Co se událo u KADETů od poslední informace v minulém zpravodaji? Dva z našich členů byli požádáni, aby konferovali "Setkání harmonikářů" v našem kulturáku 22. dubna. Byl to Jožka Panic a Anička Haluzová. Bohušovi Strouhalovi, který nás o to požádal a který zorganizoval toto setkání, mimochodem u nás poprvé, jsme to přislíbili, ač jsme vůbec nevěděli do čeho jdeme a jak se to má dělat. Ale, jak se říká, zkusit se má všechno. Zás to znamenalo pár bezesných nocí a scénář s využitím několika starších scének byl na světě. Setkání harmonikářů proběhlo za poměrně vysoké účasti a dle našeho mínění ke spokojenosti diváků.



Následovala oslava jubilanů v sobotu 12. května. Jubilanům tradičně zazpívala pěvecká skupina pod vedením Zlatky Galečkové. Setkání jubilanů, této významné kulturně-spoločenské akce, jsme využili k nejvýznamnější události letošního roku u KADETů a sice k pokřtění publikace "Almanach

- 20 let divadla KADET".

A o tomto díle je vhodné se tady a teď trochu rozepsat. Termín "dílo" je vsutku namístě, zasluhuje uznání a ocenění. Jeho autorka, Anička Haluzová, v "Almanachu" popsal nejen 20-letou historii divadla KADET, ale také činnost našich předchůdců - ochotníků ve Starovičkách. Kniha je ilustrována množstvím fotek a na konci doplněna příspěvky některých ochotníků s osobními vzpomínkami. Aničko Haluzové, autorko knihy, my členové KADETu děkujeme za tuto práci a vyjadřujeme obdiv.

Zároveň patří poděkování všem, kteří se na knize jakkoliv podíleli a také Obecnímu úřadu a Obci Starovičky za finanční podporu.

Josef Panic



Foto: Bc. Josef Janoušek

Návštěva olomouckých pivovarů

Třetí květnovou sobotu jsme se vydali do krásného, historického města Olomouce. Naše putování po pivovarech tedy stále pokračuje a my měli možnost oslavit jeho osmé výročí. V počtu 36 účastníků jsme v 8:00 vyrazili za olomouckým dobrodružstvím, tentokrát bez jakýchkoliv komplikací.

Do hanáckého minipivovaru jsme dorazili přesně podle plánu. Pan vedoucí s pomocnicí si nás rozdělili do dvou skupin a šlo se na to. Jedna skupina to měla samozřejmě lepší, protože jako první měla na programu seznámení se z historií pivovaru a u tohoto povídání i ochutnávku piva. Ochutnali jsme Sladaře 10°, Chmelaře 12° a polotmavého Farmáře 13°. Následně se obě skupiny vyměnily a ta, co ochutnávala se šla seznámit s podrobnou výrobou piva a naopak. Po zajímavé exkurzi jsme navštívili podnikovou prodejnu, která po nájedzu 36 účastníků zůstala téměř prázdná a v tomto duchu se odvíjely téměř všechny naše návštěvy.

Dále byl na programu přesun do místní restaurace, která si vaří vlastní pivo – Svatováclavský minipivovar, a ve které jsme měli objednaný oběd a následné posezení. Čím jiným jsme mohli zahnat hlad než tradičním gulášem? Pivní nabídka byla také velice pestrá, mohli jsme ochutnat: Vaška 10°, Svatováclavskou 12°, tmavé pivo pana Bruna 13°, Hefe-Weizen pšeničnou 13°, řezané pivo pana Jošta, višňové pivo 13° a nabídkou dne byl pomerančový speciál. Po vydatném občerstvení jsem se postupně, téměř všichni, rozprchlí objevovat historické krásy Olomouce. A opravdu bylo, co obdivovat...

Olomouc byla ve středověku centrem Moravy. Dnes je sídlem arcibiskupství, Vrchního soudu, univerzity Palackého

(druhá nejstarší v ČR). A její historické jádro je městskou památkovou rezervací, která je po té pražské druhou nejvýznamnější. Na Horním náměstí jsme obdivovali Sloup Největší trijce, který je zapsán na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO a budovu olomoucké radnice s orlojem. Navštívili jsme i vnitřní prostory monumentální katedrály Sv. Václava nebo barokní kostel Panny Marie Sněžné, na zbývajících 15 církevních objektů jsme neměli dostatečný časový prostor. Dále lze obdivovat různé paláce, kašny, atd., ale to už by byl jiný typ zájezdu a musel by být snad na týden. Takovou třešničkou na dortu byla návštěva Tvarůžkové cukrárny, milovníci tohoto sýru si přišli opravdu na své, slané dobrotky stylizované do klasických, cukrářských tvarů, jako např. větrník, kremrole, dortíčky, štrůdly, byly opravdu vynikající. I tato prodejna zůstala po našem „nájezdu“ takřka bez zboží.

Zpátky do Svatováclavského minipivovaru nás zahnal krátký déšť. Před odjezdem jsme se ještě posilnili nějakou tvarůžkovou specialitou, třeba tvarůžkovým tatarákem nebo tvarůžkovou česnečkou, ale bylo jich tam mnohem víc, ale to by bylo snad taky na týden než by to člověk všechno ochutnal. A v 18:00 jsme se vydali zpátky k domovu, i s pivními a tvarůžkovými suvenýry.

Příští rok nás čeká pravděpodobně další krásné, historické město, a to Znojmo. Tedy pokud klapnou všechny termíny. Tak se těšte!

PS: Poprvé v životě jsem viděla tupláky v akci! ☺

*za kulturní komisi
Pavlaína Prátová*

**OPĚT JEDNO VELKÉ JUBILEUM
ANEB
ZASE NĚCO MÁLO PRO PAMĚTNÍKY**



Všem Vám, milí čtenáři Starovičského zpravodaje, více či méně známé brněnské Výstaviště (a jak to vlastně bylo s tamním mamutem?) v tomto čase slaví 90 let své existence. Stalo se toho za ta drahá léta hodně, kam mé vlastní vzpomínky ani sahat nemohou. Se vzpomínáním na ještě dávnější časy mně pomohla ze sborníku Brno v minulosti a dnes publikace Karla Pavlíka Brněnské výstaviště, Brno 1959, o upřesnění či doplnění některých snad podstatných údajů či jejich pro můj záměr potřebnou aktualizaci jsem požádal sekretariát Společnosti Veletrhy Brno (tiskového mluvčího pro novinářskou část veřejnosti Mgr. Jiřího Smetanu). Třeba pár řádků tohoto kratochvilného čtení rozjít i Vaše, již v čase zapadlé vzpomínky nebo se dozvíte i něco nového - vím, že mnohým Starovičským toto nevšední místo vzpomínkami rezonuje. Třeba už jen na mládí a zašlé časy - především však na zářijové Strojírenské výstavy, pak už na Mezinárodní strojírenské veletrhy nebo později v průběhu let i na další výstavní akce, kterých je tu dnes během roku víc než padesát - z nejznámějších připomínám: Autosalon, Pyros, Vinex, Salima, Intercanis, Funerální veletrh (včetně exkurze do neveřejných prostor krematoria), Národní výstava hospodářských zvířat, Zemědělský veletrh s včelařskou částí, Stavební veletrh, Mezinárodní lesnický a myslivecký veletrh, Mezinárodní veletrh nábytku a interiérového designu (tady se více než deset let podílel coby externí pracovník pro realizaci jednotlivých výstavních expozic dodnes fortelný starovičský stolařský mistr dnes z čísla popisného 81 Václav Prát tehdy úzce spolupracující se švédskou firmou a největším evropským nábytkářským řetězcem IKEOU; vzpomíná na vynikající spolupráci, na přísnu a velmi častou jejich kontrolu jeho a téměř stovky pracovníků (včetně brigádníků pro vykládku dřeva), jež coby vedoucí střediska výrobního družstva Dřevospoj Břeclav řídil a dohlížel na vyžadovanou a samozřejmě preciznost jejich práce. Sám se pak se zájmem účastnil především podzimních strojírenských veletrhů s nezbytným veletržním klobáskem a točenou "plzní" do kelímku za 3,60 Kčs). Nelze nepřipomenout ani nedávnou putovní výstavu se 300 exponáty o kosmonautice, únorový olympijský park, cyklické Gaudeamus či přímo rituální Vánoční trhy. Sjížděly se sem kromě odborné veřejnosti školní výpravy, podnikové zájezdy, JZD, celé rodiny i jednotlivci (dnes už je návštěvnost menší) - byl to pro ně nevšední svět, do jehož zákulisí však z nich viděl málokdo - nahlédneme do něho s laskavým svolením redakce Starovičského zpravodaje i prostřednictvím řádků jeho červnového čísla.

Jižní Moravu vedlo již v dávnověku několik obchodních cest

a Brno bylo jejich průsečíkem. I tady se už ve středověku jako v každém větším městě konávaly trhy. Později pak rozvoj textilního a strojírenského průmyslu s sebou přinesl do Brna i první "obchodní veletrhy" za účasti velkoobchodníků z Vídně, Saska, Uher, Turecka... V roce 1888 se v Brně konala císařská jubilejní výstava se 400 vystavovateli a se zájmem 104 000 návštěvníků. Předtím v roce 1883 zhlédl brněnskou víceoborovou Výstavu řemeslných výrobků sám císař František Josef I. To všechno tehdy probíhalo v různých částech Brna (první objekt samostatného výstaviště byl u nás otevřen v roce 1891 v Praze-Holešovicích při příležitosti první Všeobecné zemské jubilejní výstavy). Myšlenka výstavby nového veletržního areálu v Brně spadá ještě do dob mocnářství, záměry však zkomplikovala I. světová válka, a tak se historie brněnského výstavního areálu začíná psát až po roce 1918. Do té doby existoval vlastně jeden rakousko-uherský trh a se vznikem republiky vzniká nová situace, kdy nová československá ekonomika se otevírá zahraničnímu obchodu mimo hranice někdejší monarchie. Z rozhodnutí nového ministerstva obchodu byl uspořádán v Praze mezinárodní vzorkový veletrh (pro Prahu ve srovnání s Brnem mluvila existence jejího výstaviště z roku 1891 - návrh Brna na výstavbu mezinárodního výstaviště byl odsunutý). Přesto se však mezi lety 1922-1927 v Brně konaly tzv. Brněnské výstavní trhy zaměřené vždy na určitou oblast (zemědělství, elektrotechniku, nábytek...) a obnovila se i debata o novém místě pro pořádání obdobných akcí.

Podnětem k budování veletržního výstaviště se stala příprava jubilejní Výstavy soudobé kultury v Československu - konečné rozhodnutí o výstavbě brněnského výstaviště vyřkl brněnský radní na moravském zemském výboru v srpnu 1923 a začalo se s hledáním vhodné lokality - v tehdy ještě ne tak rozsáhlém Brně se jich nabízelo několik: v Černých Polích (dnes areál Mendelovy univerzity, dříve Vysoké školy zemědělské), v Židenicích (areál Zbrojovky), v Zábřehovicích či za Lužánkami. Nakonec nejvhodnějším pozemkem jak vzhledem k jeho poloze k městu, k okolnímu prostředí a i k možnosti dalšího rozšíření a rozvoje byla vybrána tzv. Bauerova rampa v písárecké kotlině v rekreační oblasti při řece Svratce. Zprvu byly zakoupeny pozemky (36 ha) od písáreckého právníka a podnikatele v cukrovarnictví Viktora Bauera a ještě téhož roku došlo k vypsání soutěže na urbanistické řešení areálu - jeho koncepcí vycházela z vítězného návrhu pražského architekta Josefa Kalouse, při vlastní realizaci výstaviště byl použit nový urbanistický plán brněnského architekta Emila Králíka. Stavba započala v prosinci 1926 a trvala 14 měsíců. Celá dispozice, jak je patrné, se rozvíjí od hlavní brány, od níž vybíhají dvě hlavní výstavní osy svírající pavilon A, jednoho z hlavních symbolů areálu Výstaviště (areál byl nazván Výstavištěm - respektuji dnes mnohými "neuměteli" ignorovanou původní ortografickou normu). Výstavní areál uzavírala tehdejší jeho dominant - skleněná vyhlídková věž (45m), dnes kvůli narušené statické, i přes dvě rekonstrukce (1958, 1996), uzavřená. Aleje byly osázeny již vzrostlými kaštanými, ve zmíněném pavilonu A vítala návštěvníky nadživotní socha T.G. Masaryka od Otakara Španiela. V roce 1927 vzniká Výstavní akciová společnost, v níž měl své zastoupení československý stát, město Brno, Brněnská obchodní a živnostenská komora a Brněnské výstavní trhy - tato nově vzniklá společnost přikoupila další pozemky (areál už má 52 ha) a díky i hektickému průběhu prací se podařilo harmonogram výstavby vzhledem k plánované Výstavě soudobé kultury v Československu dodržet. Brno v novém Výstavišti o tehdejší rozloze 360 000 metrů čtverečních (plocha

v pavilonech byla 30 000 metrů získalo jeden z největších a nejvýznamnějších funkcionalistických stavebních komplexů své doby (jednotlivé pavilony byly dílem našich předních funkcionalistických architektů, dodnes elegantní funkcionalismus tu byl uplatněn v nebyvalém rozsahu).

Ke slavnostnímu otevření areálu a zahájení Výstavy soudobé kultury v Československu demonstrující u příležitosti 10. výročí vzniku ČSR dosaženou kulturní a hospodářskou úroveň mladého státu došlo 26.května 1928. Protektorem výstavy, a také ji zahájil, byl prezident T. G. Masaryk (výstava trvala do října téhož roku a navštívilo ji 2,7 milionu návštěvníků). Nejobdivovanějším exponátem výstavy bylo samo pisárecké Výstaviště. Byly tu prezentovány i archeologické nálezy Moravského zemského muzea - jakýmsi symbolem výstavy v pavilonu Člověk a jeho rod byl model mamuta, který nechal zhotovit profesor Karel Absolon (1877-1960), s jehož jménem je spojena i Věstonická venuše či probádání a zpřístupnění jeskyní Moravského krasu (celou "akci mamut" financoval k reklamním účelům na jím vyráběné boty ("boty mamutky") částkou 30 000 Kčs Tomáš Baťa. Ani léta po skončení výstavy Absolonova myšlenka na zřízení samostatného pavilonu Anthropos v pisáreckém parku, kde by byl znázorněn původ a vývoj člověka nezapadla a v roce 1962 došlo k jeho otevření - mamut má vedle sebe už i malé mamuťátko, o jehož "zrození" se rovněž zasloužili Baťovi potomci - oba pravěcí tvorové se stali předmětem zájmu a obdivu malých i velkých návštěvníků (jak jsem mluvil s místní ředitelkou Mgr. Danou Walterovou, místní školáčky tam dosud nebyli a spojit "mamuty" třeba s projížďkou na parníku brněnské přehrady, návštěvou ZOO, Divadla Radost či přímo Muchovy epopeje by mohlo být docela příjemné a i poučné.



Foto: Průčelí Anthroposu

Ve 30 letech areál Výstaviště upadal, hospodářská krize ho nepříznivě poznamenala, Výstavní akciová společnost se dostala do nemalých dluhů, navíc statut mezinárodních veletrhů dle tehdejší legislativy mohla mít jen Praha. Přesto tu však tzv. národní výstavy pokračovaly - např. 1929 Výstava moderního obchodu, Výstava pivovarsko-sladařská, Výstava moderní ženy, 1930 Výstava Muchovy Slovanské epopeje (9 pláten a vybrané plakáty Alfonse Muchy /1860-1939/ se po letech vrátily do Brna právě při příležitosti 100.výročí ČSR a 90. výročí otevření Výstaviště), 1934 Výstava práce a odpočinku, Výstava potravinářská, 1935 Výstava kosmetiky a zdravotnictví, Výstava zahradnických potřeb, 1936 Výstava aut a letadel, Výstava úsporného hospodaření, Výstava včelařská a rybářská, 1937 Výstava všeživnostenská, Výstava praktické civilní obrany, 1938 Výstava drogistická, Výstava národního školství, Zemská výstava kynologická... 30. léta přináší i snahu po zřízení Barrandovu konkurující filmových ateliérů. Jakékoliv výstavní podniky na Výstavišti rokem 1939 ustaly a areál ovládla armáda - po vyhlášení mobilizace v září 1938 Výstaviště sloužilo československé armádě, potom německému Wehrmachtu a v roce 1945 až

do dubna 1946 armádě sovětské. V prostorách Výstaviště provozovaná vojenská výroba, tamní umístění vojenských skladů i s pohonnými hmotami byly častým terčem náletů - areál byl těžce poškozen a bylo rozhodnuto o jeho celkové likvidaci. S realizací tohoto záměru se naštěstí otálelo tak dlouho, až se ho podařilo zvrátit a začalo se s jeho postupnou obnovou (v mnoha starovičských příbytcích ještě po osvobození Staroviček 15.dubna 1945 pobývali dočasně sovětské vojáky; pan Jan Prokeš, dnes z čísla popisného 140, tehdy žijící v čísle 42, vzpomíná, jak ho coby tehdy dvanáctiletého kloučka svezl u nich přebývajícím kapitán, jehož jméno si už nepamatuje, se šoférem Vasilem, právě do areálu Výstaviště, kam jeli do skladu dočerpávat pohonné hmoty - byl to jeho první kontakt s brněnským výstavním areálem.

Poválečná tradice československého výstavnictví se ale opět začala rozvíjet v Praze. V Brně byl bezprostředně po válce areál Výstaviště v rukou tzv. lidové správy. 12. května 1947 se schází na své první poválečné schůzi dříve zmíněná Výstavní akciová společnost - pomoc poskytuje i zemský národní výbor, brněnské podniky a dobrovolnými brigádami sami brněnští občané - byla zahájena obnova areálu. Po únoru 1948 byla Výstavní akciová společnost zrušena a správu nad objektem se ujal Komunální podnik Vodárny, lázně a rekreace města Brna. Nové vedení Výstaviště mělo velké plány - v areálu vznikl Park oddechu, byly tu četné zábavní podniky, v impozantní funkcionalistické stavbě z roku 1928 s kinem, kavárnou a divadelním sálem, kde před válkou hrálo třeba i Osvobozené divadlo, po válce v Brně známé pod názvem Divadlo mladých Julia Fučíka skončivší po otevření Státního divadla v roce 1965, s krátkou epizodou při opravě Mahenova divadla v 70.letech (herci přešli do tehdejšího Divadla bratří Mrštíků). Už tehdy se objevil záměr s fotbalovým stadionem, dnes některými architekty oživovaný. Začátek 50. let přináší opět v životě Výstaviště určitou stagnaci - nevyužitá pavilony se mění ve skladiště a v různé komunální provozovny a v této atmosféře nenávratně mizí v proudu dějin i Absolonův mamut - dodnes se neví jak, kam a proč??? (v Anthroposu je jeho zdařilá replika).

Zlomovým rokem byl rok 1955, kdy po korejské válce dochází k uvolnění mezinárodního klimatu a tehdejší československá ekonomika zvyšuje svou strojírenskou a vůbec průmyslovou produkci a postupně navazuje na předválečnou tradici - podpora obchodu a prodeje na zahraniční trhy však nebyla možná bez veletrhů. Hledá se výstaviště, které by vyhovovalo svým rozsahem a i geografickým umístěním v republice - Praha nebo Brno? Vládní usnesení č.1550 z června 1955 mluví ve prospěch Brna s tím, že ještě v září téhož roku se má v Brně uskutečnit Výstava čs. strojírenství - během tří měsíců se připravit na tak velkou výstavní akci však bylo na pováženo - ale podařilo se!

Opět brněnské i mimobrněnské podniky a spousta dobrovolníků se podíleli na úpravě Výstaviště a výstavních ploch - 1.výstava čs. strojírenství (11. září - 9. října 1955) slavila úspěch a pro velký zájem veřejnosti byla prodloužena do 16. října (800 000 návštěvníků - nastává doba obrození). 2. výstavu čs. strojírenství v roce 1956 už navštívilo 1 800 000 vděčných nadšených zájemců. Začíná se s budováním nových pavilonů pro plánovaný již Mezinárodní strojírenský veletrh - Park kultury a oddechu byl v roce 1958 z areálu Výstaviště vyčleněn a byly mu přiděleny prostory v rekreačním území lázní Riviéra v pisáreckém parku.

5.září 1959 byl zahájen 1. ročník Mezinárodního veletrhu v Brně za účasti vystavovatelů ze 30 zemí, s 2,5 milionem návštěvníků. My, přece jen trochu starší, si jistě vzpomeneme na veletržní emblém a znělku, na "barevné vody" v jezírcích před Výstavištěm, vodotrysky, večer vše svítící neoneem, ale především na exponáty tehdy budící úžas či aspoň obdiv: na Kaplanovu turbínu, obráběcí stroje, traktory a zemědělskou

techniku, naleštěné "spartaky" a Jawy, zázraky polygrafického průmyslu, na návštěvníky snímající televizní kameru s možností o pár kroků dál se vidět na obrazovce a doma se pak chlubit, že "byli v televizi", na množství doprovodných programů, na pozdější vstupy zpravodajsko-propagačního pořadu brněnského studia Čs. televize Veletržní sekundy přímo z brněnského Výstaviště a i nezbytné občerstvení za pár korun.

Ke klasickým pavilonům z meziválečného období se důstojně přiřadily i pavilony poválečné a i ty zcela nové - v začátcích mezinárodních veletrhů to byla dominanta a nový, nejvýraznější objekt Výstaviště, avantgardní architektonický unikát z roku 1959 - pavilon Z s výškou 37 m, hrubou výstavní plochou 20 000 m a se samonosnou ocelovou kopulí o průměru 122 m. Rostly další pavilony až po zatím nejnovější pavilon P z roku 2009, který je největší výstavní halou v Evropě. Sousoší Nový svět od Vincence Makovského před hlavním vstupem bylo převezeno z bruselského výstaviště EXPO 1958, kde získalo Velkou cenu. Brněnský výstavní areál se řadí mezi nejkrásnější v Evropě a má své brněnské charisma - není to stále dílo uzavřené, je to ukázka brněnské

moderní architektury a stavitelství. Byla to výstavní skříň naší ekonomiky, nejen strojírenství!!!

Po rozpadu socialistického trhu po roce 1989 a zániku podniku zahraničního obchodu dochází k útlumu a k ostudné privatizaci Výstaviště v roce 1991 (vzniká Společnost BVV, a.s.). V roce 1998 do ní vstupuje strategický partner Společnost Messe Düsseldorf; v roce 1999 je založena Společnost Veletrhy Brno, v níž většinový podíl drží zmíněná německá společnost (61%), město Brno (34%), drobní akcionáři (5%). To už ale bohudík neplatí - dnes je po složitých jednáních a finančních transakcích jediným akcionářem Společnosti Veletrhy Brno město Brno se 100% vlastnickým podílem (od 27.12.2016). Nová etapa života Výstaviště se na svět prokousávala nesměle, složitě, těžce a dlouze. Výstavní areál v Pisárkách dnes představuje 65 ha, 196 000 metrů čtverečních hrubé výstavní plochy, z toho 107 600 m v pavilonech, 89 600 m na volných plochách. Původní výstavní pavilony jsou památkově chráněny. Za svou jedinečnou architekturu získal areál v roce 2000 titul Stavba století. Dnes sílí ze strany města snaha po oživení nevyužitých nebo málo využívaných jeho částí - to však má svá rizika!

PhDr. Ladislav Valihrach

Tančila jedno léto

Vážení čtenáři Starovičského zpravodaje, v dnešním příspěvku vám chci připomenout švédský vysoce umělecký film „Tančila jedno léto“, tedy obraz lásky dvou mladých lidí, který byl oceněn na MFF Cannes 1952 cenou poroty. Tento film o tragické lásce dvou mladých lidí, mladého studenta a venkovské dívky, je svým obsahem aktuální v mnohém i pro dnešní uspěchanou dobu.

Na tento film si vždy vzpomenu v dnešní době, kdy dnes a denně potkávám na našich komunikacích **nezodpovědné** účastníky silničního provozu, kteří nerespektují dopravní předpisy tím, že nedodržují předepsanou rychlost, předjíždí v nepřehledných místech a v místech zákalu vyznačených dopravním značením, vytěsňují ze silnic a podobně. Tito **hazardéři** na našich silnicích způsobují svojí nezodpovědnou jízdou každodenně tolik havárií, často i se smrtelným zraněním. Je již pak pozdě „honit bycha“. I když víník sám často skončí na invalidním vozíku až do konce svého života, je to jen malá náplast těm, které připraví o život svojí hazardní jízdou. To ať má každý na paměti než usedá před jízdou za volant svého auta.

Dále připomenu obsah tohoto filmu. Mladý student vysoké školy Goran Stendal odjede ke svému strýci na venkov na prázdniny, aby mu vypomohl se sklizní zemědělských plodin z jeho farmy. Tam se seznámí s venkovskou dívkou Kerstin Frederikovou, která u strýce vypomáhala taktéž při výše uvedené sklizni. Oba mladí lidé se do sebe bezmezně zamilují a vytvoří tak vysoce umělecký obsah filmu, hlavně skvělým hereckým výkonem dvou hlavních představitelů. Zvláště výkon představitelky Kerstin – Ulla Jacobssonové, která dovedla dát své postavě opravdovou hloubku zážitku i při nejobtížnějších psychologických situacích. Tento zdánlivě jednoduchý příběh na filmovém plátně je podáván psychologickou hloubkou, jemností a vřelostí tak, že divák filmu prožívá žhavou lásku

těchto mladých filmů společně s nimi.

Musím ještě předepsat, že film jsem zhlédl ve svých 21 letech jako voják základní vojenské služby v letním vojenském výcvikovém táboře Libava u Olomouce, kde jsem strávil tři měsíce tvrdého vojenského výcviku v bojových podmínkách. Film nám byl promítán večer po zaměstnání na velké plátno, a každý voják prožíval tragické téma této mladé dvojice odvíjejícího se děje jako ve skutečnosti.

Vrátím se k hlavnímu tématu filmu. Děj filmu byl velmi působivý. Tito mladí milenci v čase volna trávili letní radovánky u

vody při společenských akcích, tanci ve vesnickém prostředí, za letních večerů při zapadajícím slunci u jezírka. Dále byly ve filmu pořízeny nádherné záběry přírodní krajiny, až do okamžiku, který zabrání šťastnému životu této mladé dvojice, kdy přijde náhlá tragédie.

Za krásného slunného dne volna si tato dvojice smluvila, že spolu stráví příjemný víkend v přírodě u jezírka. Jak již někdykrát, na smluveném místě nasedli na motocykl, dívka za svého milence s kytarou na popruhu přes rameno a vyjeli na okrasní silnici na domluvené místo do přírody. Za několik okamžiků jízdy proti nim vyrazilo v protisměru osobní auto velkou rychlostí a řidič auta nezvládl řízení. V zátočině, kdy se míjel s motocyklem, vjel do protisměru.

Důsledek srážky byl tragický. Mladý student přeletěl kapotu auta a se štěstím se zranil jen přiměřeně tím, že se vyhnul přímému nárazu do auta v protisměru. Jeho dívka však to štěstí neměla, při tomto střetu zahynula. Jen kytara při tomto střetu „zakvílela“ poslední smuteční akord, kterým ukončila život této mladé dívky.

Dále se tragédie odvíjela ve filmu při smutečním obřadu této



mladé dívky na venkovském hřbitově. Její žijící milenec zú-
častněný pohřbu prožíval tento největší okamžik svého ži-
vota plný stresu jako ve snu. Nemohl uvěřit této skutečnosti,
že svoji milovanou dívku již nikdy neuvidí živou, kdy v minu-
losti ve filmu se budil v noci ze sna a šeptal zmožné její
jméno – „moje Kerstin“. To všechno se pro něho již stalo mi-
nulostí.

Při smutečním projevu kněze nad rakví zesnulé dívky její mi-
lenec Goran Stendal po slovech kněze „**vichřice moder-
ního světa zachvátila náš kraj** a způsobuje tolik bolesti po-
zůstalým po této tragédii“ nevydržel tento žalostný okamžik
u hrobu své milované dívky a hlasitě se rozeštkal. Nevydržel

toto hoře a v ten okamžik spěšně prchal z místa za zeď hřbi-
tova, kdy se za ním opakovaně nesla slova kněze vyslovená
nad rakví jeho milované Kerstin a způsobila tolik bolesti mi-
lenci, Goranu Stendalovi.

Po shlédnutí tohoto filmu jsme my „otrlí“ vojáci všichni byli,
jak se říká, naměkko. V ten večer jsme dlouho nemohli
usnout a prožívali smutek opuštěného milence z tohoto psy-
chologického švédského filmu z padesátých let minulého
století, se zkušenými hereckými výkony hlavních představi-
telů a dobrou režii.

Bohumil Šmerda

Z osobního archivu rodáka ze Staroviček.

*V minulém čísle Starovičského Zpravodaje jsem popsal
události bezprostředně související s ukončením II. svě-
tové války, viděné dětským pohledem. V dnešním čísle,
kromě mého topení v sukýnce, jsem zaznamenal několik pří-
hod, které také patří do období konce války, ale svým
způsobem poznamenaly několik dalších následujících, pře-
devším prvních, školních let.*

Topení v sukýnce

Událost, která se odehrála v mém předškolním věku, patří
do kategorie tragických se šťastným koncem. Znáám ji ale
pouze z vyprávění matky, protože se stala v době, kdy už
jsem chodil, ale ještě pořád nosil dívčí sukničku, což prý bylo
tehdy běžné základní oblečení i u chlapců. Muselo to být
mezi prvním a druhým rokem mého života. Na vesnici se
dříve umíralo na nemoci, z dnešního pohledu banální a při
současné úrovni medicíny a prevence lehce zvládnutelné.
Byl to třeba tetanus. Dalším vážným nebezpečím, přede-
vším pro malé děti, bylo utonutí. Co teď napíši, vyzní asi
divně a především vyvolá otázku, kde hrozilo ve Starovič-
kách utonutí. Na Luži, kde bylo po kolena vody? Ne. V mo-
čůvce. Utopil se tak malý chlapec narozený rok přede mnou
a druhý narozený ve stejném roce jako já. Znáám plná jména
těchto malých Josefů, ale nepovažuji za nutné je zveřejňo-
vat.

V každém stavení byla chována nějaká zvířata. I majitelé
jedné kozy museli mít sice primitivní, ale přesto jen hnojiště,
většinou povrchové umístěné na vhodném místě. Při chovu
většího počtu zvířat byla budována zapuštěná hnojiště, ka-
pacitně odpovídající počtu chovaných zvířat. Starší byla sta-
věna z cihel, novější již z betonu, který tak zmírňoval průsak
tekutého obsahu do okolí. Dno bylo vždy nezpevněné. Naše
bylo již z betonu. Do hnojiště se ukládala nejen podestýlka,
sváděla se tam i veškerá močůvka. V některém z rohů hno-
jiště stál dřevěný záchod, takže dostatečný přívod kapalin
všeho druhu byl do něj zajištěn. Nesmím ještě zapomenout
na dešťovou vodu, které bylo možná nejvíce. Chodit po ta-
kovém hnojišti bylo podobné, jako chodit po rašelinisti. Člo-
věk měl pocit, že se musí každým okamžikem propadnout.
Proto se močůvka vždy v jednom vhodném místě odčerpá-
vala, i když nepravidelně. Hnojišť by se jistě našlo v naší obci
ještě mnoho, ale již bez charakteristické dřevěné budky.

Rodiče jednoho dne vyvezli hnůj na pole, ale bohužel v
hnojišti zůstala močůvka, kterou chtěli později vyčer-
pat. Stalo se to, co se stát nemělo. Do hnojiště jsem spadl,
ale jak vidno přežil jsem. Od matky jsem opakovaně slyšel,
že mě před utonutím zachránil náš soused strýc Václav,
který slyšel můj křik až k nim přes dvě stěny. Byla mu za to
celý život vděčná. K záchraně prý velmi přispěla suknička,
která se nafoukla a působila jako plavací kolo. Nevím, kde
se naši v tomto okamžiku nacházeli, ale musela to být pro

ně šokující informace, i když se šťastným koncem. Přede
mnou jim zemřela Mařenka a tehdy vlastně měli pouze mě.
Sestra Anka se narodila přibližně až za dva roky po této udá-
losti.

Zákopy v Okolesích.

Příhod, kdy kolem nás létaly kulky a vybuchovala různá
munice, bych mohl popsat mnoho. Dvě byly dost výjimečné.
Brzy po skončení války, muselo to být v květnu nebo červnu,
kdy dozrávají třešně, se matka vypravila s paní Turanovou
do Okolesa, kde tyto dva stromy rostly. Rodina Turanů byd-
lela několik let v pronájmu u Buchtů. Pan Turan byl holič,
provodoval svoji živnost, opět v pronajaté místnosti, tento-
kráte v našem domě. Matka vzala do těchto končin kromě
mě i jejich přibližně stejně starou jako já, dceru Martu. Na
ohýbání větví si vzaly z domu dvě zahnuté hole, říkalo se jim
špacírky, dole s kovovým hrotem. Ještě po cestě tam jsem
si všiml, že podél cesty, těsně pod naším pozemkem, jsou v
dlouhé řadě jakési jámy. Byly to zákopy. V některých na dně
ležely podlouhlé předměty s podivným koncem. To jsem si
všechno pamatoval. Ostatní děj znám z vyprávění od matky.
Nejdříve trhala s paní Turanovou spodní větev, takže nepo-
třebovaly hole, až jich bylo zapotřebí, nebyly k nalezení.
Hned je napadlo, že je máme a začaly nás hledat. Matka,
když nás uviděla, co s holemi děláme, byla jak později říkala,
na mrtvici. To mně řekla mnohokrát. S holemi, tím ostrým
kovovým zakončením, jsme bodali do šrapnelů. Neznám je-
jich mechaniku, možná to bouchnout nemohlo. Ale jistě jim
oběma pohled na nás musel nahánět hrůzu. Nelze vyloučit,
že pod hlínou, která již tehdy z bočních stran zákopů hodně
opadávala, nemohla ležet i jiná nevybuchlá munice. Možná
je tam i dodnes.

Riskování z nevědomosti.

Po válce rodiče pokračovali v tom, co válka částečně na-
rušila. U většiny našich občanů to bylo hospodaření na ze-
mědělské půdě s návazností na chov zvířat. U nás kluků, na-
stal čas her na vojáky. Tyto hry stály život jednoho kama-
ráda. Nosili jsme plné kapsy nábojů, rozbušek, lezli do poni-
čených tanků. Všude se povalovala munice. Na Kopci, kde
jsme měli pole, stál přes dva pozemky směrem k Vel-
kým Pavlovicím, zničený německý obrněný transportér. Do-
stal plný zásah. V jeho okolí jsem nalézal, kromě různých
nábojů, jakési spečené barevné kamínky, o kterých mně ro-
diče říkali, že asi spadly s nebe. Teprve po delší době a s při-
spěním starších kamarádů jsem zjistil, že se jedná pravdě-
podobně o skleněné průzory roztavené velkým žářem ze zni-
čeného německého transportéru. Měl tvar obrovské vany, u
níž chybělo jedno čelo. Touto částí jsem se dostával nejen
já, ale i ostatní kluci, dovnitř. Vnitřek byl zcela bez vybavení

a jakoby vymetený. O úklid se postaral výbuch uskladněné munice. Zajímavé bylo, že tento vrak viditelný z hlavní silnice, zůstal na místě po celé měsíce. Ostatní tanky byly již dávno odstraněny.

Rodiče mě tam nechávali celé hodiny hrát, vůbec si nehlavali hlavu tím, co se může stát. Právě zde našel B. Dostoupil, kterému bylo devět let, spolu s mladším bratrem rozbušky, s nimiž manipulovali, až jedna po pádu na zem vybuchla a staršího z bratrů zranila tak, že na následky zemřel. Nikdy se mně nevytratil z paměti průjezd do jejich rodinného domku s hliněnou podlahou, kde stála uprostřed bílá malá rakvička. Všichni jsme do ní mohli nahlédnout. Byl oblečen do bílé košilky. Jeho pohřbu se zúčastnilo mnoho dětí, pravděpodobně z iniciativy místní školy. Mělo nám to naznačit, s jakým nebezpečím si zahráváme a jaké může mít následky.

Pro nás, malé děti, byla tato smutná příhoda popisována

dospělými ještě více dramatictější i s některými detaily. Proto jsem po mnoho let, při vzpomínce na tuto událost viděl, jak měl v oblasti srdce na košilce malou díрку od střepiny. A nebyl jsem sám. Samozřejmě platí první verze, kterou jsem získal od J.D., jeho mladšího bratra.

Pole s vrakem transportéru patřilo P.J., který ještě několik let po jeho odtahení vyorával nebezpečnou municí. Podobě tomu bylo s municí v okolí vesnice, i když ji vojáci sbírali a společně s určenými místními občany likvidovali. Otec byl také mezi nimi, takže mně a několika dalším klukům předvedl, jak se odpalují pancéřové pěsti, které byly uskladněny ve sklepech B. Hübnera. Pozorování proběhlo z patřičné vzdálenosti, bez nějakého rizika.

Pokračování snad příště.

(KaFr)

Seriál o bylinkách a zdraví – 25.díl

Podle lidových pověr prý nošení makových semen zvýší plodnost a přiláká štěstí a peníze. Pokud semena přidáme do pokrmu, vzbudí to lásku. V květomluvě má mák své vyznání: „Neprozradíme naši lásku.“

Mák vlčí (*Papaver rhoeas*), obvykle nazývaný **vlčí mák**, je jednoletá rostlina z čeledi makovité (*Papaveraceae*). Nejedná se o chráněnou rostlinu a ve Starovičkách roste samovolně. Máky jsou symbolem plodnosti, hojnosti, nadbytku i sebeobětování. Rodové jméno „papaver“ pochází z latinského slova „pappa“, což znamená „prs“. Podnětem byla pravděpodobně mléčné bílá šťáva, kterou rostlina roní při poranění zrajících makovic či lodyhy. Druhé jméno „rhoeas“ pochází z latinského „opadávání“, jelikož okvětní lístky snadno opadají. V minulosti se věřilo, že přítomnost vlčího máku na poli zvýší kvalitu obilí. Býval proto spolu se symbolickou trochou zrní obětován bohyni Ceres. Ta byla podle pověsti často unavená a tak bůh spánku Somnus stvořil mák, aby jí přinesl odpočinek. Pro Římany byla semena máku pochutinou, Řekové zase jedli čerstvé okvětní lístky jako salát. Mák se rovněž používal jako symbol vzpomínky a to díky jeho schopnosti rychle pokrýt čerstvě narušenou půdu. Semena prý vyklíčí během 24 hodin. Krvavými máky tak zkrvavěla jak flanderská pole po bitvě u Waterloo, tak i místa po bitvách první světové války.

Mák vlčí je rozšířený po celé Evropě (kromě nejsevernější, Malé Asii, severní Africe. Byl také zavlečen do Severní Ameriky, Austrálie a na Nový Zéland. Na českém území se s ním setkáváme v polních kulturách, na rumišťích, úhorech, navážkách a jiných obnažených půdách, především v teplejších oblastech od nížin do podhůří. U nás kvete od května do srpna, při příznivě teplém počasí až do října. Korunní lístky máku vlčího se již od dávné minulosti využívaly na léčbu plicních chorob a jako uspávací prostředek. V současnosti se droga uplatňuje omezeně, občas se přidává do sirupů nebo čajových směsí, převážně však jen pro zlepšení jejich vzhledu. Účinkuje tlumivě na dýchací ústředí, zmírňuje kašel a dráždění ke kašli, zlepšuje a ulehčuje vykašlávání. Používá se při angíně, bronchiálním astmatu, akutním kataru průdušek.

Vlčí mák obsahuje řadu alkaloidů (0,11 až 0,12%), hlavním alkaloidem je rhoeadin a dále alkaloidy allokryptopin, berberin, koptisin, isorhoeadin, papaverin, protopin, roemerin, sinaktin a další. Vedle toho jsou přítomny antokyanová barviva cyanin a mekocyanin, slizové látky, třísloviny, cukry a kyselina mekonová. Přítomné alkaloidy mírně tiší bolest a způsobují uklidnění, rhoeadin vyvolává křeče. Při předávkování se otrava projevuje zvracením, únavou, bolestí břicha, v těžších případech se dostávají křeče a bezvědomí. Mák vlčí byl v minulosti užíván jako náhražka opia. Rozhodně bychom neměli používat odvar z makovic. Není třeba dodávat, že opium jako droga škodí našemu psychickému i fyzickému zdraví.

Sběr

Korunní lístky se sbírají vytrháváním od května do července pouze za suchého počasí. Prsty se uchopí najednou na horním okraji a vyškubnou směrem nahoru. Jsou velmi choulostivé. Za vlhka fialoví. Ukládají se volně, neboť jsou citlivé na zapaření. Suší se ve stínu nebo za umělé teploty, která by neměla překročit 40 °C. Droga má slabý charakteristický pach a slabě hořkou, poněkud slizovitou chuť. Je jí nutno skladovat v dobře uzavřených nádobách a ve tmě.

Vlčí čaj nebo nálev

Dvě lžičky sušených okvětních lístků zalijeme čtvrt litrem vroucí vody, necháme deset minut louhovat a slijeme. Užívat tento čaj se doporučuje dvakrát maximálně třikrát za den. Pokud se při dlouhodobém užívání dostaví nějaké nepříjemné vedlejší účinky, čaj okamžitě přestaneme užívat.

Sirup z vlčího máku

Sirup připravíme velmi snadno. Stačí vzít 100 g čerstvých nebo 20 g sušených lístků vlčího máku, které přelijeme čtvrt litrem vroucí vody a necháme 12 hodin macerovat. Potom prolisujeme a přidáme 100 g glycerinu a 250 g cukru. Tuto směs svaříme do hustého sirupu. Můžeme užívat několikrát denně množství jedné polévkové lžice.

Čajová směs proti nespavosti

K záračné směsi proti nespavosti budeme potřebovat pět hrstí květů vlčího máku, pět hrstí šišťice chmelu, čtyři hrsti natě třezalky, tři hrsti natě meduňky, dvě hrsti natě majoránky a dvě hrsti květů prvosenky. Jednu lžici této směsi zalijeme 300 ml vroucí vody a necháme zakryté louhovat alespoň patnáct minut. Poté čaj precedíme, dosladíme medem a užíváme vždy před spaním jeden či dva hrnečky teplého čaje.

Kloktadlo z vlčího máku

Budeme potřebovat přibližně 10 g sušených okvětních lístků vlčího máku, které zalijeme půl litrem vroucí vody. Necháme vylouhovat přibližně deset až patnáct minut a poté užíváme jako klasické kloktadlo několikrát denně. Pomůže v případě zánětů hrtanu nebo kašli.

(HM)

Atletika

Jak už víte, byl jsem na soustředění v Turecku. Po příletu mě čekaly milé povinnosti. Na firmě Agrotec v Hustopečích se konal den otevřených dveří, kde jsem měl autogramiádu a lidé si mohli na vlastní kůži vyzkoušet doskákát až na hranici 831 cm. Poté se v Praze na Julisce konala extraliga, kterou jsem absolvoval ze zkráceného rozběhu tréninkově. Dále pak se konaly závody v Turnově a to 29.5., kde jsem si skočil svůj nejlepší letošní výkon a to 827 cm. Před závody jsem si udělal úžasný relax a sednul si do zdejší řeky a chladil svalstvo, bylo to velmi příjemné, protože kolem mě plavali pstruzi. Dne 31.5. se konala v Římě diamantová liga, kde jsem obsadil 11. místo. Další závody byly na memoriálu Josefa Odložila, kde z toho bylo nakonec 6. místo s výkonem 779 cm. Teď v nejbližší době mě čeká Zlatá tretra v Ostravě a další závody, vrcholem je MS Evropy. Držte pěsti ☺👊



Radek Juška

Setkání harmonikářů ve Starovičkách

V neděli 22. 4. 2018 se uskutečnilo 1. setkání harmonikářů ve Starovičkách. Dá se říci, že bylo mezinárodní, akce se zúčastnili také harmonikáři z Vídně a Holiče. Setkání inicioval pan Bohuslav Strouhal za podpory místního OÚ a SDH. Celkem vystoupilo 31 účinkujících a plně zaplněný sál si s vystupujícími zazpíval známé melodie. Proběhla také anketa o cenu Sympatie diváků, tuto získalo trio Chlapci z Moravy. V neposlední řadě je nutné zmínit také perfektní moderování pana Josefa Pánice, proložené zábavnými vstupy s paní Annou Haluzovou. Setkání lze směle hodnotit jako velmi zdařilé, ohlasy účinkujících a diváků byly velmi pozitivní a všichni doufají, že nezůstane jen u jedné akce ale, že bude další pokračování a doufáme, že na další pozvánky a upoutávky bude možné psát, že se jedná o tradiční setkání.

Karel Hájek, Bohuslav Strouhal



Foto: Bc. Josef Janoušek

V měsíci květnu oslavili významné životní jubileum

paní **Anděla Kynická** – 93. narozeniny

paní **Žofie Kostrhounová** – 92. narozeniny

pan **Willi Macek** – 50. narozeniny

paní **Hana Hanáčková** – 50. narozeniny

V měsíci červnu oslavili významné životní jubileum

pan **Ladislav Klecandr** – 92. narozeniny

pan **František Juška** – 70. narozeniny

Rozloučili jsme se s:

Duben – **Růžena Trněná**, čp. 184

Červen – **Rudolf Myška**, čp. 54

Svatba

Oznamujeme, že dne 2. 6. 2018 byli oddáni

Eva Neubergová a Tomáš Halm

bytem Starovičky 327.

Zlatá svatba

V měsíci červnu oslavili zlatou svatbu:

manželé **Anna a Václav Haluzovi**, Starovičky 237.

Blahopřejeme rodičům:

Dne 27. 4. 2018 se narodil **Samuel Kuba**.

Rodiče:

Eva Myšková a Lukáš Kuba, Starovičky 54.

Dne 3. 6. 2018 se narodil **Jindřich Kovář**.

Rodiče:

Jana Klecandrová a Jindřich Kovář, Starovičky 103.

Dne 13. 6. 2018 se narodila **Noemi Debora Nečasová**

Rodiče:

Nikol Nečasová a Jaroslav Holeček, Starovičky 82.



KULTURNÍ KOMISE STAROVIČKY POŘÁDÁ:

v sobotu dne 8. září 2018

od 14:00 na prostranství u kulturního domu

**FARMÁŘSKÉ ODPOLEDNE aneb
SOUTĚŽ O NEJVĚTŠÍ VÝPĚSTKY**



- 14:00 příjem výpěstků (kategorie níže)
- 15:00 vyhlášení vítězů v každé kategorii
- soutěž ve vyřezávání dýní

Kategorie soutěže:

1. největší brambora
2. největší cibule
3. největší dýně
4. největší mrkev
5. největší jablko
6. cena veřejnosti

(v 1. - 5. kategorii rozhoduje váha výpěstku)

+ DOPROVODNÝ PROGRAM
- upřesníme později

Setkání jubilantů – 12. 5. 2018



Foto: Bc. Josef Janoušek



Hody a Hodky Starovičky 2018



Pátek: 27. 7. 2018

- 17:00 hod. Ruční stavění máje

Sobota: 28. 7. 2018

Hraje DH Zlat'anka

- 8:00 hod. Zvaní celé obce
- 14:30 hod. Průvod od 1. stárka k 1. stárce
- 16:00 hod. Odpolední zábava
- 20:00 hod. Večerní zábava

Neděle: 29. 7. 2018

Hraje DH Zlat'anka

- 14:30 hod. Průvod od 2. stárka ke 2. stárce
- 16:00 hod. Odpolední zábava
- 20:00 hod. Večerní zábava
- 00:00 hod. Půlnoční překvapení

Sobota: 4. 8. 2018

Hraje DH Zlat'ulka

- 20:00 hod. Večerní zábava

1. pár: Adam Buchta a Michaela Langová
 2. pár: Patrik Hoffmann a Antonie Nečasová
 3. pár: Pavel Veselý a Sabina Mazůrková
 4. pár: Dominik Lang a Denisa Prokešová
 5. pár: David Hanáček a Adéla Janoušková
 6. pár: Pavel Lang a Nikola Pinterová
- Sklepnický pár: David Veselý a Kateřina Ondráková

Všichni jste srdečně zváni!





Památky a zajímavosti Staroviček

Kamenný památník u tanku.

V areálu u tanku se na jaře 2018 objevil zajímavý kamenný památník. Mohutný vápencový monolit s verši, vytesanými do kamene není pro místní obyvatele neznámý. Původně byl umístěn nedaleko, poblíž odpočívadla na dálnici D2. Zde stál od roku 1980, kdy byl zprovozněn nový dálniční úsek z Hustopečí do Břeclavi. Protože památník byl po celou dobu neudržovaný, rozhodli se představitelé obce Starovičky k nápravě. V roce 2015 vyzvala obec neznámého vlastníka k doložení vlastnických práv a počátkem roku 2018 provedla první kroky k nápravě neutěšeného stavu památníku. Pomník byl nejprve přemístěn na dnešní místo a poté odborně zrestaurován sochařem Stanislavem F. Müllerem.

Autorem tohoto díla je brněnský rodák, akademický malíř doc. PhDr. Miloš Slezák. Narodil se 27.2.1921 v Brně, většinu svého profesního života působil na pedagogické fakultě dnešní Masarykovy university v Brně. Nejvýraznější vlastností celoživotní tvůrčí aktivity Miloše Slezáka byla mnohostrannost a univerzálnost. Svou činností zasáhl

téměř do všech výtvarných oborů. Uplatnil se jako malíř, sochař, ale také grafik, textilní výtvarník, designér, pedagog a uznávaný medailér. Byl tvůrcem osobitého písma tesaného do kamene. Plastické vyjádření písma pro nápisy na pamětní desky, medaile, písmové či dekorativní reliéfy jsou pro Miloše Slezáka typické.

Doc. PhDr. Miloš Slezák zemřel 23.9.1989 v Brně, místem jeho posledního odpočinku je Židenický hřbitov.

Verše, které jsou v kameni vytesány, jsou dílem moravského básníka Jana Skácela. Jsou napsány konkrétně pro tento pomník a věnovány památce hrdinů, kteří v těchto místech, dne 16. dubna 1945 položili své životy.

Celé dílo je koncipováno přímo pro tuto jihomoravskou krajinu, přímo pro toto místo u Staroviček.

Zdeněk Trněný

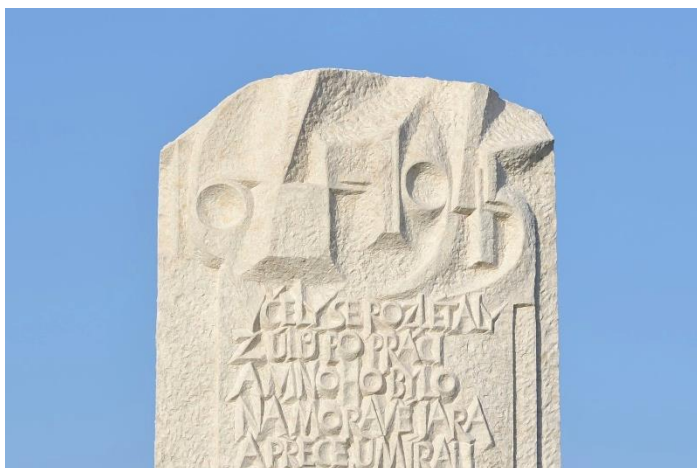


Foto: autor

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ – 28. dubna 2018



František Bílek



Patrik Psota



STAROVIČSKÝ ZPRAVODAJ Vydavatel: **Obec Starovičky**, Starovičky 43, PSČ 691 68. Zaevidováno pod ev. č.: **MKČR E 20321**. E-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz. Náklad 360 ks, výtisk je neprodejný. Za podepsané příspěvky odpovídá autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkrátit a jazykově upravit, obdržené materiály neuveřejnit, důvody neuveřejnění nesdělovat. Termín další uzávěrky je **10. 8. 2018**. Příspěvky zasílejte na e-mail: zpravodaj.starovicky@seznam.cz nebo do kanceláře OÚ Starovičky. Redakce: **Iva Horáková (IH)**, **Hana Kapustová (HK)**. Grafická úprava: **Vlastimil Ovísek**. Tisk: **Tiskárna Brázda**, www.tiskarnabrazda.cz. Na vydání tohoto čísla se autorsky podíleli: **Vladimír Drbola (VD)**, **Mgr. Dana Walterová (Wal)**, **Petra Novotná (PN)**, **Mgr. Ivana Bajková (Baj)**, **Mgr. Lucie Šebestová (Šeb)**, **Dominika Francová (Fra)**, **Hana Mátllová (HM)**, **Ing. František Kadrnka (KaFr)** a další podepsaní autoři příspěvků. Fotografie levandule na titulní straně: **Zdeněk Trněný**.